

Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ – THE CATHEDRAL

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Ρίκι Ντ' Αμπρούτζ

Ηθοποιοί: Μπράιαν ντ' Αρσι Τζέιμς,
Μόνικα Μπαρμπάρο

Φωτογραφία: Μπάρτον Κορτράιτ

Μοντάζ: Ρίκι Ντ' Αμπρούτζ

Χώρα: Η.Π.Α. (Έγχρωμη)

Διάρκεια: 87'

Πρώτη προβολή: 7.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: 9.30 μ.μ.

Διακρίσεις: 2 Βραβεία και 2 Υποψηφιότητες

- Venice Film Festival 1963, 2 Βραβεία στον Λουί Μαλ, Βραβεί Pasinetti, και Ειδικό Βραβείο της Επιτροπής. Υποψηφιότητα για Χρυσό Λιοντάρι.

- Awards of the Japanese Academy 1978, Υποψηφιότητα Καλύτερης Ξενόγλωσσας ταινία.

Ενα οικογενειακό φωτογραφικό άλμπουμ μετουσιώνεται σε ένα ουσιαστικό κινηματογραφικό δοκίμιο πάνω στη λειτουργία της μνήμης.

Σε μια από τις τελευταίες σκηνές του «Καθεδρικού», δύο ηλικιωμένες αδελφές θρηνούν χωριστά τον θάνατο της μητέρας τους πάνω από τον τάφο της. Η μία παρακαλεί να λήξει η έχθρα, να συμφιλιωθούν. Έχει περάσει τόσος καιρός που δε θυμάται καν πλέον τον λόγο που αποξενώθηκαν. Η άλλη, ανένδοτη, φεύγει χωρίς να απαντήσει. Η σκηνή παρακολουθεί ο εγγονός της, ο 17χρονος Τζέσι Ντάμρος.

Ο Ρίκι Ντ' Αμπρούτζ, ο σκηνοθέτης και πραγματικός «Τζέσι», ομολογεί πως τη μυθοπλαστική αυτοβιογραφία «Ο Καθεδρικός» την εμπνεύστηκε από αυτό ακριβώς το σκηνικό στο οποίο έγινε μάρτυρας τη χρονιά που έφυγε για το κολέγιο. Δεν ξέρουμε αν ο Ρίκι/Τζέσι

έμαθε ποτέ γιατί αποξενώθηκαν τόσο ανεπανόρθωτα η γιαγιά του με την αδελφή της. Μήπως δεν ήταν απλώς η από χρόνια διαφωνία τους για το ποιος θα αναλάβει τη φροντίδα της χήρας μητέρας τους;

Η κηδεία της προγιαγιάς είναι μονάχα ένα από τα δεκάδες «στιγμιότυπα» που αναπαριστούν τη ζωή του Ρίκι, από τη γέννησή του το 1987 και για μια 20ετία περίπου. Σκίτσα από το γενεαλογικό δέντρο, στιγμές από οικογενειακές συναθροίσεις που κατά κανόνα καταλήγουν σε εντάσεις και πικρίες. Σε χρονολογική παράθεση, με ένα γυναικείο voiceover να τις ξεδιπλώνει ψυχρά, χωρίς ίχνος στόμφου ή έμφασης πουθενά. Η αφήγηση, εμπρόθετα επιτίπεδη και χωρίς καμία μουσική επικουρία, θυμίζει μονταρισμένες πληροφορίες.

Κι όμως, είναι πληροφορίες που έχει εγγράψει βαθιά ο Ρίκι στη διαμορφούμενη συνείδησή του. Παρατηρήσεις που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην άνδρωσή του, εντυπώσεις που μονάχα αναδρομικά συναρμολόγησε στην ενηλικίωση -και σε αυτό το φιλμ. Πολλές απορίες -γιατί τού έκρυβαν πάντα πως ο θείος του, που δε γνώρισε ποτέ, πέθανε από AIDS, ποιος πραγματικά ήταν ο φίλος του πατέρα του που έγινε κουμπάρος και νονός του, τί απέγινε το ασθενικό παιδί που απέκτησε η μητέρα του στον δεύτερο γάμο της- δεν απαντώνται εδώ. Αποτυπώνονται σαν εικόνες που σημάδεψαν τον Ρίκι, με τον ίδιο τρόπο που τον σημάδεψε και το παιχνίδισμα του ήλιου πάνω σε ένα χαλί, μια ξένοιαστη μεσημεριανή σιέστα μετά το σχολείο ή το ασυμμάζετο τραπέζακι στο σαλόνι μετά από ένα πάρτι γενεθλίων.

Είναι θραύσματα μνήμης που εκπέμπονται μέσα από κιτρινωπή φωτογραφία που προσομοιώνει 16άρι φιλμ και τακτοποιούνται ευφυώς σε ένα μίνιμαλ οικογενειακό «έπος», αυστηρά επιλεκτικό άρα και ελλιπές ίσως στη σκιαγράφηση (απλή φιγούρα η μητέρα, καμία νύξη στο σχολικό ή φιλικό περιβάλλον του αγοριού), πάντως με σωστά ενσωματωμένο το αρχαιακό του

υλικό (αποσπάσματα εικόνας ή ήχου από την Καταιγίδα της Ερήμου, την εκλογή του Κλίντον, την 11η Σεπτέμβρη ή τον τυφώνα Κατρίνα, μεταξύ πολλών άλλων) που όχι απλώς λανθάνει σαν μπουσουλές της πρόσφατης αμερικανικής ιστορίας, αλλά υπογραμμίζει ζωτικά, μέσα από την αντίστίξή του με την μεσοαστική πεζότητα, τη **μόνιμη τάση του Δυτικού να μπερδεύει την ευτυχία με την επιτυχία**. Ο Ρίκι Ντ' Άμπρπουζ, με το μαθηματικό του μυαλό και το ταλέντο του, ξέρει καλά να διακρίνει τις έννοιες, κι ας συνδέονται οι περισσότερες θύμησές του με τη σιγή, την απορία και τη σύγχυση.

ΡΟΜΠΥ ΕΚΣΙΕΛ

Ανατρεπτικά χιουμοριστικό, διεισδυτικά κοινωνικό και πρωτότυπα σκηνοθετημένο οικογενειακό πορτρέτο, στο οποίο ο Γουές Αντερσον συναντά το Greek weird wave.

Έπειτα από μια σειρά μικρού μήκους, μια πειραματική σπουδαστική και μια ωριαία ταινία που έφτασε μέχρι την Μπερλινάλε, ο **Νεοϋορκέζος Ρίκι Ντ' Άμπρπουζ αποφασίζει να κάνει το μεγάλο μήκος ντεμπούτο του διηγούμενος την ιστορία του**. Ο Τζέσι Ντάμρος, ο ήρωάς του, γεννημένος κι αυτός το 1987, μεγαλώνει σε μια τυπική μεσοαστική αμερικανική οικογένεια. Γεμάτη μυστικά, ζήλιες, έριδες, νέα πρόσωπα, απώλειες και διαζύγια, αυτή θα συνοδεύσει την παιδική και εφηβική ηλικία του μέχρι τη στιγμή που θα περάσει στο πανεπιστήμιο, ενώ στο φόντο η χώρα του εναλλάσσει προέδρους (από τον Μπιλ Κλίντον στον Τζορτζ Μπους τον νεότερο), εισβάλλει στο Ιράκ, πλήττεται από τον τυφώνα Κατρίνα και σοκάρεται από την επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου.

Με συμμετοχή στο φεστιβάλ του Σάντανς και βραβευμένος στη Βενετία, ο **“Καθεδρικός” ακολουθεί την πορεία ενηλικίωσης ενός σιωπηλού, μα παρατηρητικού αγοριού, το οποίο προσπαθεί να δει τον κόσμο γύρω του μέσα από τα μυωπικά γυαλιά μιας**

δυσλειτουργικής οικογένειας. Οδηγός μας οι αποσπασματικές αναμνήσεις του, δραματικά ασήμαντες, μα ψυχολογικά έντονες στιγμές στις οποίες ο Τζέσι (σε ηλικίες τριών, εννέα, δώδεκα και δεκαεπτά ετών) βιώνει τις περισσότερες φορές ως αποστασιοποιημένος παρατηρητής.

Εξίσου αποστασιοποιημένη είναι και η πρωτότυπη, απέριπτα ποιητική σκηνοθετική προσέγγιση του Ρίκι Ντ' Άμπρπουζ, ο οποίος τις κινηματογραφεί με ακίνητα κάδρα εσωτερικής γεωμετρίας, που **φέρνουν στο νου τον Γουές Αντερσον (χωρίς το ακραίο εικαστικό στιλιζάρισμά του)**. Ταυτόχρονα, μια voice over αφηγείται τα σημαντικά οικογενειακά γεγονότα των Ντάμρος, τηλεοπτικές και διαφημιστικές εικόνες σχολιάζουν λιτά το πέρασμα της Αμερικής στον καινούργιο αιώνα και ένα φάλτσο, **υποδόριο (λεκτικό και οπτικό) χιούμορ αλά Greek weird wave** σαρκάζει την όλη σοβαροφάνεια, μετατρέποντας αυτή την ανατρεπτική οικογενειακή saga σε διεισδυτική κοινωνική σάτιρα. Δεν λείπουν οι αναφορές σε παλιά και νέα ήθη, στην οικονομική ευφορία της δεκαετίας του '90, την “ανεργμία” λειτουργία της μνήμης, αλλά και στο ίδιο το σινεμά (μέσω της φωτογραφίας).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

RICKY D'AMBROSE

Σκηνοθέτης, Μοντέζ και Φωτογράφος, γεννήθηκε το 1987 στις ΗΠΑ.

Φιλμογραφία: Ο Καθεδρικός (2021), Object Lessons, or: What Happened Whitsunday (Short 2020), The Sky Is Clear and Blue Today (Short 2019), Notes on an Appearance (2018), Spiral Jetty (Short 2017), Four Americans (Short 2016), Six Cents in the Pocket (Short 2015), Alex Ross Perry (Short 2014), Gina Telaroli (Short 2014), Matias Piñeiro (Short 2014), Chantal Akerman (Short 2013), Nathan Silver (Video 2013), Dan Sallitt (Video 2013), Pilgrims (Short 2013), The Stranger (Short 2011), University People (2007).

